

מזכויותי! - ואילו המשפחה אומרת: „התוזה שלה עם הרב המנוח מחייב אותה!“

לירושת טולידאנו

היה עליה לעזוב את מלון המלכים. בתחילת החודש קיבלה המחאה מהממשלה על 420 לירות, שהם מחצית הפנסיה החודשית ש- עליה לקבל.

האם היתה זו תוצאה של לחץ בני המשפחה, שהצליחו כבר בתחילת המאבק להבטיח קיצוץ הקיצבה עד כדי חצי? התשר בה הרגיעה אותה: לא, אין זה כל התשר לום, כי אם מפרעה על חשבון הקיצבה החודשית.

היה בכסוף זה כדי לנסוך ברבנות בטחון עצמי, כי אינה לגמרי מחוסרת יכר לת.

מכסף זה תוכל לשלם את חשבון המ לון וחשוב מזה: לפנות לעורך דין. כי יתכן שמרים טולידאנו אינה האשה המש כילה והנכונה ביותר בירושלים, אולם דבר

הבן גר בדירה כל הזמן - ולו הזכות לקבלה. אנחנו רוצים למכור את הדירה ובתמורה שיקנה לו הבן הזה חדר צנוע לחיות בו.

אשר לרהיטים שבבית, אין הם מעריכים אותם כרכוש. „לא הייתי קונה את כל האוסף בשביל יותר מאלף לירות. ואני אומר אלף לירות, מפני שיש שם מקרה. אחרת - לא שזה מאה לירות!“ פסק מטלון. מלבד הדירה והרהיטים לא השאיר הרב - פרט ל-230 לירות בחשבון הבאנק שלו ופוליסה על ביטוח חיים.

★ ★ ★ חצי הפנסיה שולמה

ט יכם מטלון: „אנחנו רוצים לגמור רק בדרכי שלום. זה עכשיו תלוי בה.

צורך שאני אתמוך בכך. מתי שתקבלי משר כורת, תני לו חלק בשביל שיכול לחיות, אמרו. גם כשכתבו את הכתובה אני לא הסכמתי שיכתבו רק 5000 לירות. אמרתי אפילו פועל, אחד שעובד בטוריה, כותב לאשתו 15 או 30 אלף. אבל הרב אבר חצירה אמר לי שאם אמצא חן בעיניו הוא כבר יוסיף אחר כך לכתובה. אז במקום לכתוב 26 אלף, כמו שאני אמרתי, כתב 26 מאות.

★ ★ ★ רוצה חלק בדירה

עצם העניין, טוענת הרבנית: „עכ שיו אני מקבלת משכורת מלאה. בסוף ששה חודשים אקבל רק שבעים אחוז. מזה הם רוצים שאתן חמישים אחוז לבן. ומה

ישמית, בה נכחו כמה עשרות אנשים מידידי הקרובים. מסביב לקבר הרענן, התלחשו האנשים על ההתי חדשה, הצפויה בפרשה מוזרה זו: המלחמה על הירו מה מוזרה, מפני ש„הירושה“ היא דבר מעורפל, אשר יודע עדיין מה ממדיו.

ב טולידאנו, רב ובן רב מטבריה, מת כאדם עני. הוא ז שכורה בתל-אביב, ורהיטיו היו בקושי זוכים ל- בו של סוחר רהיטים ישנים. גם כאשר קיבל משכורת היתה זו נגמרת לא פעם כבר ב-15 לחודש.

★ ★ ★ פיכפופיפטי?

אם כן, היה נטוש המאבק? שני הצדדים הסכימו: פנסיה הממשלתית, המוענקת לאלמנתו של שר. ה יב כי פנסיה זו תלך כולה לאלמנה, שהרי לולא מת אלמנה, לא היתה הממשלה משלמת פרוטה של ישמרים טולידאנו הבינה את ההגיון הפשוט הזה,

של הרב טולידאנו המנוח, יעקב מטלון. בני משפחת הרב אינם מסתירים את אי-שביעות רצונם מנשואי שר הדתות המנוח, ובדיונים על הירושה נאבקים הם כדי להבטיח את חלקו של בנו הרחוק של השר, בפנסיה הממשלתית אשר תשולם לפי החוק לאלמנתו של השר, מרים טולידאנו.

הם בני משפחתו של הרב יעקב משה טולידאנו: בניה בנותיו ותנניו. תמונה זו צולמה מיד לאחר האזכרה, במלואת שבעה למות הרב, שעה שבני המשפחה עזבו בית הקברות והתכוננו להיכנס למונית שתוביכם לתל-אביב. ראשון ליד המונית: חתנו

אחד הספיקה כבר ללמוד: היא לא תקבל דבר מבלי להיאבק עליו והחלטתה נחושה: היא תעמוד על כל זכות מזכויותיה - עד הסוף.

★ ★ ★ נושאת שם יקר

תוך כדי הסברת עמדתה, הציגה הרבנית מעבר לחלון חדרה במלון. דמי דומי ערב החלו מכסים את הסימטה הירי שלמית. עוד מעט תוכל לצאת בלחית חבר- תה לקנות כובע חדש, במקום הכובע הש- חור שקנתה הלאחיה.

כי למרות הכל, למרות גירושין והתי אלמנות, למרות עתוני-ערב ורכילויות, למ- רות רבנים מתנכרים וריב על ירושה - מרים טולידאנו היא בסך הכל בת עשרים, וחיתה עדיין לפניה.

יתכן כי לפחות בדבר אחד יכלה להסכים עם יעקב מטלון: „אנחנו מאחלים לה ש- תלך רק בדרך הטובה, וכי תמצא אושר ו- כבוד בחיים. כי היא נושאת בכל זאת את שם הרב טולידאנו - ושם זה יקר בארץ הזאת.“

אם היא רוצה בטוב - יהיה בטוב. אם לא - בבקשה, יש משפט. אבל אנחנו לא רוצים בית משפט ולא רוצים שערוריות. מספיק נמשך כל העניין. כבודו של הרב טולידאנו יקר לנו ואיננו רוצים ששמו ימשיך להיות מעורב במריבות ושערוריות. כל מה שמגיע לה לפי החוק - תפדליו! המשפחה אף פנתה לרב אבר-חצירה, שיסע אליה לירושלים, יחד עם הרב עבו, כדי לשכנע אותה לגמור את העניין בקטש - מעין ועדת פיוס. אלא שהיא פסלה את הרב אבו חצירה כמתחזק. ביחוד אחרי ש- נודע לה כי פנה לשר המשטרה בכור שיטריית, בבקשה מיוחדת במינה. סיפר הרב עצמו על בקשה זו: „אמרתי לו אם הוא יכול להשתדל בממשלה שיעכבו את תשלום הפנסיה לחודש אחד, או היא לא תוכל לקחת עוררין ולא תוכל להחזיק מעמד, ותהיה מוכרחה להיכנע ולקבל את התנאים שמציגים בפניה ולבוא לידי הס- כם בשלום.“

רק על רקע ידיעה זו אפשר להבין את הציפיה המתוחה שאחזה ברבנית בשבוע שעבר. ככל שהתקרר הראשון בחודש, חזרה ונישנתה נגד עיניה השאלה: „האם ישלמו את המשכורת או לא?“ כי לא היתה בכיסה פרוטה אחת וב-31 לחודש

איתי? אני שאר ברחוב?“ אכן, לפי חשבון זה, יימס הכסף שדובר עליו כליכך בכל בית בישראל, בארבעת החודשים האחרונים. לאלמנה יישארו, לכל היותר, 300 לירות לחודש.

סבור מטלון: „מה יש? זה מספיק בהח- לט! בכלל, כל העניין בשבילה היה פייס. היא פשוט זכתה בפייס לכל ימי חייה.“ מרים טולידאנו יודעת מה מצבו של הבן שנשאר עדיין בבית אביה, שקוע כל היום בלימוד תורה. על כן היא מסכימה להפריש חלק מהפנסיה הממשלתית לתמי- כה בו - אבל לא החצי. ובכלל - אם לתמוך בו, לפני משורת הדין, אזי רוצה היא גם חלק מהדירה של בעלה. את דרי- שתה זו מבססת היא על העובדה, כי מאז נישאה לרב טולידאנו היתה מבלה כל סוף- שבוע בתל-אביב, ובתקופת התגים אף הת- גוררה בדירה זו ברציפות במשך שבועות אחדים. „זה נותן לי הזכות להמשיך לחיות שם אם אני רוצה - לא?“ היא שואלת. ואילו המשפחה משיבה: „בעניין זה פוסק החוק: לא מגיע לה שום חלק בדירה. ה- חוק להגנת הדייר אומר שרק אם אלמנה נישאה לפחות ששה חודשים לפני מות בעלה, יש לה זכות על הדירה. והיא היתה נשואה לו רק ארבעה חודשים. חוץ מזה

כן כי אין לאיש מלבדה הזכות לתבוע כסף זה. ידי המשפחה מצוי הסכם, בין הרב טולידאנו לבין ג, שנחתם שבוע לפני החתונה. סיפר הרב אבר- הסכם זה: „הרב טולידאנו זכרונו לברכה רצה ואחר כך לעשות הסכם. אמרתי לו: לא, קודם כל אמת, בגלל זה נדחתה החתונה בשבוע, עד שכתבנו ז. אני רציתי אפילו שביא אותה לפני בית דין רבני שאפט השלום, ושם לחתום על ההסכם. אבל הרב זרבה לא רצה. אני ועוד רב היינו עדים וחתמנו יתה חותמת על ההסכם ושהיא הבינה טוב מה שהיא

חתמה מרים סבאג? על כך יעקב מטלון, חתנו של הרב טולידאנו, בעל שת יונלה: „בהסכם זה כתב טולידאנו המנוח: במק- ך י יחולק כל מה שמגיע לי מהממשלה בין אשתי ך בני, שאינו יכול לעבוד.“ זאת אומרת: הסכום שטיפיפטי, בינה לבין הבן.“

נוספת כי הכונה אמנם היתה לחלוקה שהביטשה, ון, שהוא דובר המשפחה בפרשה זאת, סעיף נוסף ם: „הרב אפילו ציין בפירושו: במקרה שתהיה הרה בן, יהולק הסכום בין השלושה. כלומר: בינה, בין ובין בני שיהלך ממנה. יש על כך עדים, וההסכם ירשה העתקים.“

טולידאנו יש גישה משלה לכל העניין: „אני לא מה בדיוק חתמתי. אפילו לא נתנו לי העתק. הרב ה עמד כל הזמן לצד של הרב טולידאנו והם דיברו יקרה משהו ואני אקבל את המשכורת של השר, יהיה